

ਮਾਡਲ ਟੈਸਟ ਪੇਪਰ
ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਦਸਵੀਂ
ਵਿਸ਼ਾ-ਪੰਜਾਬੀ
ਪੇਪਰ-ਬੀ
ਸਮੇਸਟਰ-ਪਹਿਲਾ

ਲਿਖਤੀ -50 ਅੰਕ
ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ-25 ਅੰਕ
ਕੁੱਲ -75 ਅੰਕ

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:1 ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

- (ੳ) ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅੰਗ ਕਿੰਨੇ ਹਨ?
- (ਅ) ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਜਿਸ ਭਾਗ ਅਧੀਨ ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
- (ੲ) ਆਪਣੇ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਕਿਹੜੇ ਸਫਲ ਸਾਧਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ?
- (ਸ) ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?
- (ਹ) ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿੰਨੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹਨ?
- (ਕ) ਮਾਲਵੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਉਪ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
- (ਖ) ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਉਪ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
- (ਗ) ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਟਕਸਾਲੀ ਬੋਲੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?
- (ਘ) ਧੁਨੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- (ਙ) ਬੋਲਦੇ ਸਮੇਂ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਬੇਰੋਕ ਅਵਾਜ਼ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਧੁਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
- (ਚ) ਨਾਸਕੀ ਧੁਨੀਆਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੱਖਰ ਲਿਖੋ?
- (ਛ) ਸ (ਸੱਸਾ) ਅੱਖਰ ਕਿਹੜੀ ਧੁਨੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਾ ਹੈ?
- (ਜ) ਨਾਂਵ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?
- (ਝ) ਪੁਰਖ-ਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂਵ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ?
- (ਞ) 'ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ' ਕਿਹੜਾ ਨਾਂਵ ਹੈ?
- (ਟ) ਤੀਜੇ ਪੁਰਖ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਦਿਓ?
- (ਠ) ਕਈ ਪੜਾਈ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਇਸ ਵਾਕ ਵਿੱਚ 'ਕਈ' ਸ਼ਬਦ ਪੜਨਾਂਵ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਹੈ?
- (ਡ) ਫੌਜ, ਜਮਾਤ, ਜਥਾ, ਝੰਡ ਸ਼ਬਦ ਨਾਂਵ ਦੀ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ?
- (ਢ) ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਅਕਰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿੰਗ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ?
- (ਣ) 'ਪੁਸਤਕਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਾ ਹੈ?

20×1/2= 10

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:2 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਗ-ਪਗ 400 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਪੰਦਰਾਂ ਅਗਸਤ	(ਅ) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
(ੲ) ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ	(ਸ) ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭ ਤੇ ਹਾਨੀਆਂ
(ਹ) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਖੇਡਾਂ	

10

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:3 ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਸੀ ਜੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨੇੜਲਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਚੰਗੇ ਨੰਬਰਾਂ ਨਾਲ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸੁਗਾਤ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੁਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਚੰਗੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਸੁਗਾਤ ਵਜੋਂ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਝਾਅ ਦਿਓ।

ਜਾਂ

ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਹਾਲ ਲਿਖੋ।

1½ +4+1½ = 7

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:4 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

ਸਫਲ ਵਿਅਕਤੀ ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਤੇ ਸੌਖੇ ਰਸਤਿਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ 'ਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ। ਉਹ ਤਾਂ ਹੌਸਲੇ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਤਾਕ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਸੀਬਤ ਉੱਪਰ ਕਾਬੂ ਪਾ ਸਕਣ। ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਕਿ ਕੀ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਬਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਕਦੇ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਆਸ਼ਾਵਾਂ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਹੀ ਪੂਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਝੱਟ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਹਿੰਮਤ ਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਹੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮਿਲ ਕੇ ਸਫਲਤਾ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਸਾਧਾਰਨ ਤੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: 1 ਸਫਲ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਹੜੇ ਰਸਤਿਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:2 ਸਫਲ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸ ਤਾਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:3 ਕਿਹੜੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਝੱਟ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:4 ਸਫਲ ਲੋਕ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਕਿਉਂ?

1+1+1+1= 4

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:5 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕਿ ਅਰਥ, ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣ :

ਅੱਡੀ ਚੋਟੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾਉਣਾ, ਇੱਟ ਨਾਲ ਇੱਟ ਖੜਕਾਉਣਾ, ਸੁੱਕ ਕੇ ਤੀਲਾ ਹੋਣਾ, ਹੱਥ ਪੈਰ ਮਾਰਨਾ, ਕਬਰ ਕਿਨਾਰੇ ਹੋਣਾ, ਖੜਕ ਛਾਣਨਾ, ਗਲ ਪਿਆ ਢੋਲ ਵਜਾਉਣਾ, ਘੋਗਾ ਚਿੱਤ ਕਰਨਾ, ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਮਾਰਨਾ, ਜਾਗ ਲੱਗਣਾ।

1+1+1+1+1= 5

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:6 ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖੋ :

ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਅਖੌਰ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੰਗ ਕੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਗੱਲ ਕੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੀ ਨਹੀਂ

2

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:7 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

(ੳ) ਵਿਆਕਰਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ?

(ਅ) ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਉਂ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ?

1+1=2

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:8 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

(ੳ) ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ?

(ਅ) ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

(ੲ) ਟਕਸਾਲੀ ਜਾਂ ਮਿਆਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਕੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

1+1+1= 3

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:9 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

(ੳ) 1. ਨਾਂਵ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ?

2. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਵਾਚਕ ਪੜਨਾਂ ਵਾਲੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ?

1^{1/2} + 1^{1/2} = 3

(ਅ) 1. ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?

2. ਨਾਸਕੀ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?

1+1= 2

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:10 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕ ਨੂੰ ਲਿੰਗ ਤੇ ਵਚਨ ਬਦਲ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖੋ :

ਮੈਂ ਚਿੜੀਆਂ-ਘਰ ਵਿੱਚ ਬਾਂਦਰ, ਹਿਰਨ, ਸ਼ੇਰ ਤੇ ਕਾਲੀ ਵੇਖਿਆ।

2

F
O
U
N
D
A
T
I
O
N
O
f
D
I
S
T
R
I
C
T
A
d
m
i
n
i
s
t
r
a
t
i
o
n
P
a
t
h
a
n
k
o
t